

GRATIS

UNDERVISNINGSTILBUD

2024 | 2025

www.vibsko.dk

VIBORG STIFTS
SKOLETJENESTE
FOR KRISTENDOMS-
KUNDSKAB

KONTAKT

Viborg Stifts Skoletjeneste
for Kristendomskundskab
Odshøjvej 7B · 8800 Viborg

www.vibsko.dk
vibsko@vibsko.dk

Pædagogisk og didaktisk konsulent

Kirsten Høyberg
Simonsen
kn@vibsko.dk
tlf. 21 33 09 10

Teologisk konsulent og Daglig Leder

Charlotte Toft
Konge
ch@vibsko.dk
tlf. 31 52 09 10

KÆRE LÆRERE

Vi har hermed fornøjelsen af at kunne præsentere de nye undervisningstilbud fra Viborg Stifts Skoletjeneste for Kristendomskundskab, hvori vi tilbyder en række spændende og gratis undervisningsmaterialer og events til skoleåret 2024-2025.

Vi arbejder på skolens præmisser og med den videns- og dannelsesmulighed, der ligger i kristendomskundskabsfagets målsætning. Vi tilbyder inspiration til undervisning og konkret undervisningsmateriale samt projekter i overensstemmelse med Fælles Mål for faget kristendomskundskab og er derfor udelukkende kundskabsformidlende og ikke forkyndende. I vores undervisningstilbud indgår ofte en praktisk-musisk dimension samt en tværfaglig mulighed.

Vi tilbyder konsulentbistand, kurser, workshops, foredrag m.m. til inspiration for både kirkefolk og skolefolk.

I dette skoleår har vi - blandt mange spændende tilbud - fornøjelsen af at kunne præsentere et helt nyt materiale, som er blevet til i et samarbejde med vores regionale samarbejde med skoletjenesterne i Aarhus Stift. Materialet hedder INDTRYK - AFTRYK - UDTRYK - forbindelser mellem mennesker og natur og det henvender sig til udkolingen og sætter fokus på hvordan mennesket forstår naturen ud fra filosofiske, etiske og religiøse ståsteder.

Flere af vores materialer indeholder forslag til et besøg i den lokale kirke, hvor der er planlagt et indhold, der passer til det enkelte projekt, hvilket betyder, at man blot kan kontakte enten præsten eller kirke/kultur-medarbejderen i den lokale kirke og aftale rammerne for forløbet sammen med dem.

Vi glæder os meget til at modtage jeres bestillinger for det kommende skoleår. I er altid velkomne til at kontakte os, hvis I har spørgsmål til materialerne eller til kirkebesøg. Skriv gerne til os med ris såvel som ros eller andet på mail: vibsko@vibsko.dk

Rigtig god fornøjelse med alle vores tilbud for skoleåret.

*Venlig hilsen
Charlotte og Kirsten*

INDHOLDSFORTEGNELSE

INFO	Bestilling af materialer	4
	QR-kode på Vibsko's materialer	5
	Kirkebesøg	6
INDSKOLING	Lydspor	7
	Fold en bibel - med fortællinger og tegninger	8
	Ritualer i spil	9
	Skabelse og undergang (for 3. - 4. klasse)	10
	Påske for begyndere (for 0. klasse)	11
	Alle tiders påske (for 1. - 3. klasse)	11
	Julen i vikingetiden (for 1. - 3. klasse)	12
MELLEMLIM	De største for de mellemste	13
	Jagten på den glemte viden	14
	Kig op - et projekt om stjernehimlen (indeholder også julelektioner)	15
	Man kan da ikke gå på vandet!?.	16
	Tro & overtro	17
	Traditioner mellem liv og død.	18
	Den etiske kode.	19
	Julen bag lågerne	20
Fra pesach til påske.	21	
UDSKOLING	Dem vi elsker - »People we love«.	22
	Indtryk · Aftryk · Udtryk.	23
	Kom frit frem - perspektiver på kvinder og kristendom.	24
	Troen på havet.	25
	Løb gennem Danmarks kirkehistorie	26
I al evighed - om livets skabelse, ophør og medmenneskelighed.	27	

SÅDAN BESTILLES MATERIALET

På www.vibsko.dk findes alle vores materialer. Under hvert materiale ligger en beskrivelse af forløbet, og der er desuden en bestillingsknop, hvor materialet kan bestilles ved at udfylde bestillingsformularen. Det er også muligt gennem bestillings siden at bestille til en kollega, og vi ser gerne, at der bestilles til alle dem, der gerne vil bruge materialet. Når materialet afsendes, sender vi en mail til den enkelte lærer. Koder til digitale materialer sendes også på mail. Der kan gå nogle dage, før man får svar på sin bestilling, men vi bestræber os på at svare så hurtigt som muligt.

Det er vigtigt for os i vores arbejde, at vi kan registrere antallet af lærere, der arbejder med vores materialer. Derfor beder vi om, at man ikke deler koder og fysiske materialer på den enkelte skole, men altid bestiller hos os eller sender os en mail, hvis man genbruger et materiale.

Har du spørgsmål,
er du velkommen
til at ringe eller skrive.

QR-KODE PÅ VIBSKO'S MATERIALER

VIBSKO vil fremover sætte QR-koder på vores materialer, som vi håber, at I lærere vil bruge og derved hjælpe os med at se, hvordan I og jeres kollegaer genbruger vores materialer år for år. På den måde kan vi bedre give Copydan et retvisende billede af brugen af vores materialer og samtidigt bedre se, hvilke materialer I elsker og hvilke I måske ikke bruger så meget. Så kan vi justere vores praksis og håber, at I vil hjælpe os med det. Så se efter QR-koden, hvis du genbruger et materiale.

DIGITALE MATERIALER

Mange af vores materialer fås både i fysisk- og digital form. Det fremgår af vores bestillingsside og denne årsplan. De digitale materialer kræver koder, der sendes pr. mail ved bestilling.

Bemærk, at der kommer nye koder til materialerne hvert år i juni måned, og de gamle koder dermed ophører.

Find os på Facebook under
Viborg Stifts Skoletjeneste
for Kristendomskundskab.

KIRKEBESØG

I flere af vores materialer findes der forslag til et åbent skolearrangement i form af et besøg i den lokale kirke eller et event i en kirke i stiftet. Nogle af disse er allerede rammesat med indhold fra os og kræver blot en tilmelding via hjemmesiden (koncerter, fællessang osv.), mens andre er et forslag til og en beskrivelse af, hvordan rammerne for at sådan besøg kunne se ud.

På vores hjemmeside www.vibsko.dk kan kirker finde vejledninger til disse besøg under fanen: Til kirken. Vi sender desuden digitale hæfter ud til kirkerne (på kirkeintranettet) med beskrivelser af disse forløb.

Hvis man som lærer, gerne vil benytte sig af en af de beskrevne skole-/kirkebesøg, skal man derfor selv tage kontakt til den lokale præst eller kirke/kulturmedarbejder og selv aftale, hvordan dette besøg konkret kan foregå. Nogle kirkebesøg er tilrettelagt ret detaljeret fra vores side, mens andre lægger op til at skolen og kirken mere frit kan aftale rammerne for besøget. Dette fremgår både her i årsplanen og i det enkelte materiale. Man er selvfølgelig altid velkommen til at kontakte os, hvis man har spørgsmål, eller hvis det af en eller anden grund volder vanskeligheder at få denne kontakt skabt.

EN ÆSTETISK OPLEVELSE FOR 1. - 3. KLASSE

LYDSPOR

Den
Åbne Skole

Lydspor fik andenpladsen for bedste undervisningsmateriale i 2016.

En lille animationsfilm om en dreng, et orgel og et eksistentielt dilemma indleder projektet. Eleverne skal siden udforske sammenhængen mellem:

- Bibelfortælling
- Tilværelsesspørgsmål
- Kirkens musikalske udtryk

Eleverne skal på besøg i den lokale kirke og høre, hvordan orglet kan skabe stemninger af glæde, sorg, tristesse og eufori. På skolen arbejder eleverne med fem udvalgte bibelfortællinger, som alle tematiserer en række tilværelsesspørgsmål.

På en IT-plattform udviklet til projektet skal eleverne sammensætte orgelmusik og real-

lyde, så de i lyd kan formgive fx, hvordan Jonas havde det i hvalfiskens bug, eller hvordan stemningen var, da den lamme blev helbredt i Kapernaum.

Materialet indeholder:

- Lærervejledning
- Animationsfilm
- IT-plattform
- Kirkebesøg
- IT-plattformen LYDMASKINEN

Antal lektioner:

8-12 med kirkebesøg.

Fag:

Kristendomskundskab og musik.

Illustrationer: Jeannette Nørgård, 2015

FOLD EN BIBEL

- MED FORTÆLLINGER & TEGNINGER

MÅLGRUPPE: 1. - 3. KLASSE

Bibelen er en af verdens mest læste bøger igennem tiden, men hvad handler den egentlig om? Hvem har skrevet den - og hvor gammel er den? I dette undervisningsmateriale vil eleverne få en grundlæggende viden om bibelen, dens oprindelse, opbygning og forskellige genrer. Bibelen vil igennem projektet blive opdelt i otte kapitler:

Det Gamle Testamente:

- Loven
- Kongerne
- Visdomsskrifterne
- Profeterne

Det Ny Testamente:

- Evangelierne
- Apostlenes Gerninger
- Brevene
- Åbenbaringen

Projektets lektioner spejler hinanden, så eleverne vil finde genkendelse og rutine, i tilgangen til opgaverne. Projektet er analogt, og formidlingen sker igennem fortællinger, samtaler, leg og et kreativt produkt: En foldebog. Foldebogen er enkel at lave, og når projektet er afsluttet, vil hver elev have sin egen foldebog, hvor billeder og ord giver eleven et overblik over bibelens indhold og opbygning.

Materialet indeholder:

- Lærervejledning med elev-materiale, bl.a. klistermærker til at klister ind i foldebogen.

Fag: Kristendoms-kundskab

Antal lektioner: 9

Illustration: Julie Østergaard

DAVID & GOLIATH FORTÆLLEKONCERT

Klasser, der arbejder med »Fold en bibel«, tilbydes mulighed for at opleve bibelfortællingen om David og Goliath i en fortællekoncert med Klezmerduo, der har stor erfaring med skolekoncerter. Stemningsfuld og festlig jødisk klezmermusik sætter en ramme for fortællingen, og undervejs inddrages eleverne. *Læs mere om Klezmerduo på www.klezmerduo.dk*

Tid og sted:

Ikast Kirke den 18. marts 2025 kl. 10.00-11.00 og Houlkær Kirke den 19. marts 2025 kl. 10.00-11.00.

Tilmelding: www.vibsko.dk under materialebeskrivelsen eller mail til vibsko@vibsko.dk senest den 20. februar 2025.

MÅLGRUPPE:
1. - 3. KLASSE

RITUALER I SPIL

INDSKOLING

- ET PROJEKT OM FIRE AF KIRKENS RITUALER

Ritualer i forbindelse med særlige overgange i et menneskes liv kaldes overgangsritualer og er nogle af livets største begivenheder. Dette materiale omhandler overgangsritualerne: dåb, bryllup og begravelse, samt en anden kirkelig handling: nadver.

Materialet gennemgår de fire ritualer og vil forsøge at give eleverne et konkret indblik i, hvordan ritualerne kan forløbe i kirken. Eleverne skal efterfølgende selv lave deres egen lille fortælling om det enkelte ritual samt lære et salmevers. Illustrationerne i materialet bruges aktivt.

Efter arbejdet med undervisningsmaterialet foreslås et kirkebesøg, hvor der sættes ord på ritualerne ved brug af kirkerummet. Kirkemusikken sættes ligeledes i spil. Mange børn kan f.eks. godt genkende »Her comes the bride« som et stykke bryllupsmusik.

Materialet indeholder:

- Lærervejledning.
- Kirkebesøg.

Fag: Kristendomskundskab og musik.

Den
Åbne Skole

SKABELSE & UNDERGANG

MÅLGRUPPE: 3. - 4. KLASSE

Alle religioner har en fortælling om verdens tilblivelse og som regel også dens undergang.

I dette mindre undervisningsmateriale, stifter eleverne bekendtskab med bibelens skabelsesberetning og fortællingen om Noas Ark, som en slags undergangsberetning/genfødsel. I materialet medtages ikke den nytestamentlige undergangsberetning (dommens dag) i Johannes Åbenbaringen, målgruppen taget i betragtning. Den medfølgende tegneserie omhandler de to fortællinger og kan derfor bruges som læsetekst eller som forklaringsbilleder til den op-læste bibelfortælling.

For at perspektivere til FN's Verdensmål om Livet på land, medtages også andre naturreligioners forhold til naturen og særligt dyrene. I de tilhørende opgaver får eleverne også lov at komme med egne overvejelser om forholdet mellem religion og dyreforhold på jorden.

GRØNNE SAMMEN

For elever i Viborg Kommune kan materialet bruges i forbindelse med et event, som skoletjenesten arrangerer i forbindelse med Viborg Kommunes event Grønne Sammen i ugerne 36 og 37. *Tilmelding og info om denne event foregår særskilt igennem KLC. Søg på Skabelse og Undergang.*

DAGE OG NÆTTER REGNEDE
TIL SIDST VAR HELE JORDEN
ET AF VAND, OG ALLE DYR OG
SKER VAR DØDE. SÅ SENDTE
KRAFTIG VIND HEN OVER
SÅ DET TRAK SIG TILBAGE.
VAR GÅET 150 DAGE STØDTE
PÅ GRUND PÅ ARARAT-

Materialet indeholder:

- Lærervejledning med elevopgaver
- Klassesæt af tegneserien Skabelse og Undergang

Fag: Kristendomskundskab

Antal lektioner: 4-5

MÅLGRUPPE: 0. KLASSE

PÅSKEN

MÅLGRUPPE: 1. - 3. KLASSE

INDSKOLING

PÅSKE FOR BEGYNDERE - 0. KLASSE

Materialet guider eleverne gennem påskeugens begivenheder, gennem forskellige former for genfortællinger af påskeugens begivenheder. Materialet er bygget op omkring et samspil mellem viden om forårets komme, den kristne påske og påsken som tradition i Danmark.

Materialet indeholder:

- Lærervejledning med elevsider
- Kirkebesøg

Antal lektioner: 5-6

Materiale og koder udsendes uge 9 i 2025

ALLE TIDERS PÅSKE - INDSKOLINGEN

Materialet guider eleverne gennem påskeugens begivenheder i ni lektioner, fra palmesøndag til påskedag. Lektionerne indeholder et samspil mellem fortællinger af de bibelske beretninger og aktiviteter.

Materialet indeholder dels de grundfortællinger, der hører til dagene fra palmesøndag til påskesøndag med dertil hørende opgaver og dels har materialet en række sjove og kreative opgavetyper, der knytter sig til den folketro, som påsken også refererer til. Der indgår desuden nogle bud på tværfaglige muligheder.

Materialet indeholder:

- Lærervejledning med elevsider
- Tegneserie
- Kirkebesøg

Fag: Kristendoms-kundskab med mulighed for inddragelse af flere andre fag

Antal lektioner: 9 + kirkebesøg

Materialet findes også digitalt. Dog ikke den tilhørende tegneserie som medsendes fysisk.

Materiale og koder udsendes uge 9 i 2025

MÅLGRUPPE: 1. - 3. KLASSE

JULEN I VIKINGETIDEN

Gennem drengen Bjørn hører eleverne om, hvordan vikingernes julefejring kunne være forgået omkring 800-tallet.

Her møder Bjørn også munken Rimbert. Der har tidligere været munke i Danmark, men Rimbert var en af de første, der sammen med munken Ansgar arbejdede i en af de første kirker i Ribe. Bjørn møder Rimbert i den nyligt færdigbyggede kirke i Ribe. Rimbert fortæller Bjørn om den kristne guds søn Jesus - om Jesu fødsel og om andre aspekter af den kristne tro.

Eleverne arbejder med figurerne i fortællingerne (*Bjørn, Ansgar, Rimbert, samt de bibelske figurer*). De klipper deres egen kirke, hvorpå de selv får mulighed for at fortælle om deres egne traditioner.

Materialet har til formål at forklare hvordan den kristne fejring af Jesu fødsel blev knyttet til de hedenske traditioner, der allerede blev fejret på denne tid af året af de danske vikin-

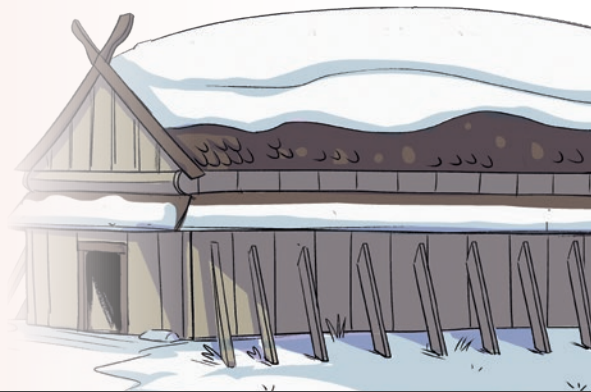
ger. Traditioner som fortsat i dag fejres sideløbende med den kristne julejulets-
fejring.

Materialet indeholder:

- Lærervejledning med elevsider

Fag: Kristendomskundskab og historie

Antal lektioner: 2-3

DE STØRSTE FOR DE MELLEMLSTE

SALMESANG MED BRORSON, GRUNDTVIG, INGEMANN OG KINGO

Danmark har en unik tradition for fællessang, som går mange år tilbage, og som har en vigtig plads i dansk kultur. Den bruges i mange sammenhænge lige fra fødselsdage, konfirmationer, til jul, bryllup, begravelser og i andre både kirkelige og ikke kirkelige begivenheder. Gennem fællessang løftes både fællesskabet og individet indenfor fællesskabet.

I en dansk og kirkelig kontekst kommer man ikke udenom de fire største danske salmedigtere: Grundtvig, Ingemann, Kingo og Brorson. Materialet tager udgangspunkt i disse salmedigtere, deres liv og opvækst. Samtidig sætter materialet de fire personer ind

i en kirkehistorisk kontekst og trækker perspektiver frem til i dag. Materialet arbejder med følgende salmer:

- »Den signede dag« af Grundtvig
- »Op al den ting« af Brorson
- »I østen stiger solen op« af Ingemann
- »Sorrig og glæde« af Kingo

Materialet indeholder:

Lærervejledning med elevdel, som kan kopieres til eleverne

Fag: Kristendomskundskab, historie og dansk

Antal lektioner:
ca. 4

MÅLGRUPPE: 4. - 6. KLASSE

Fotos: <https://da.wikipedia.org/>

SALMESANGS-EVENT I HERNING

Skoletjenesten afholder igen i år salmesangsevents i Herning denne gang i Gjellerup og Herning Kirke. Arrangementerne tager udgangspunkt i de fire kendte salmer og foregår sammen med en sangkonsulent fra den Jyske Sangskole. Arrangementerne ligger i uge 45 i år.

I Herning Kirke tirsdag den 5. november og i Gjelleup Kirke onsdag den 6. november. Begge dage med to events kl. 9.30 og kl. 11.00.

Tilmelding foregår under materialebeskrivelsen på www.vibsko.dk (mellemltrinnet) eller ved at skrive til os på vibsko@vibsko.dk.

Deadline for tilmelding er 21/10 2024.

MÅLGRUPPE:
5. - 7. KLASSE

JAGTEN PÅ DEN GLEMTE VIDEN

ET STJERNELØB I DEN LOKALE KIRKE

Dette forløb foregår primært i den lokale kirke som et stjerneløb. Eleverne skal rundt og løse fem poster, hvor de arbejder med nogle kristendomsfaglige emner.

Den lokale præst medvirker i et slags rollespil som vogteren i huset med klokken, der har glemt alt om, hvad det er for et sted, og hvad han laver der. Eleverne skal ikke spille rollespil, men de skal, ved at løse posterne, hjælpe vogteren med at få sin viden tilbage.

Aktiviteten varer 1 - 1,5 time i kirken, og derefter er der uddybende materiale til efterbearbejdelse i klassen. Inden kirkebesøget sættes rammen for eleverne ved, at læreren oplæser et brev fra vogteren, som har brug for deres hjælp til at få sin viden tilbage.

Planlægning

Lærer og præst taler sammen om, hvornår løbet skal afvikles og den praktiske plan-

lægning. Der skal bruges et sæt rekvisitter/kasser, som skoletjenesten har forberedt, og disse kan afhentes forskellige steder i stiftet. *Se hvilke steder på www.vibsko.dk*

Det aftales, at kirken afhenter rekvisitterne og gør klar. Kirkeløbet og kirkens rolle uddybes også på vores hjemmeside. Men både lærer og præst er velkomne til at kontakte skoletjenesten for mere info.

Selvom det er et kirkeløb, bestilles undervisningsmaterialet ligesom alle andre materialer.

Materialet indeholder:

- Lærervejledning med elevsider
- Brev til eleverne fra Vogteren i kirken
- Kirkebesøg

Fag: Kristendomskundskab

Antal lektioner: 2 (kirkeløbet)
+ 2-3 (efterbehandling)

KIG OP - ET PROJEKT OM STJERNEHIMLEN

MÅLGRUPPE:
4.- 6. KLASSE

Udsendes
1. november
2024

MELLEMLIN

Universet er ufatteligt stort. Måske uendeligt. Når mørket sænker sig en klar nat, kommer der stjerner til syne. Men hvad er stjerner? Hvor forsvinder de hen, når det bliver dag? Hvad var det, de tre vise mænd fra Østerland så, da de julenat fulgte en lysende stjerne på himlen? Det er nogle af de spørgsmål, eleverne får svar på i dette projekt om stjerner.

Med afsæt i fagene kristendomskundskab og natur/teknologi skal eleverne i dette tværfaglige forløb arbejde med følgende stjernemaer:

- Stjernens betydning i Bibelen
- Centrale naturvidenskabelige begreber, der vedrører stjernen
- Stjernen i græsk mytologi og myten om de tre søstre
- Forståelsen af stjernen som vejviser i antikken og i nutiden

- Stjernens betydning for julen og i salmen Dejlig er den himmel blå

Eleverne får deres eget elevhæfte, hvori der er tekster og aktiviteter til hver af lektionerne. Elevhæftet bliver udgangspunktet for hver lektion.

Som afslutning på forløbet skal eleverne lave deres egen stjerne og sende et ønske for fremtiden.

Brug materialet i julemåneden

Projektet er også et juleprojekt, idet de tre sidste lektioner bl.a. omhandler juleevangeliet og fortællingen om de tre vise mænd, stjernen i salmer og som et kristent symbol på juletræet. Derfor er projektperioden oplagt december måned, med eventuel opstart i november. December er også en god stjerne-kigger-måned.

Der foreslås et besøg i den lokale kirke i starten af januar. Skoletjenesten

laver forslag til et kirkebesøg omhandlende Helligtrekonger.

Materialet indeholder:

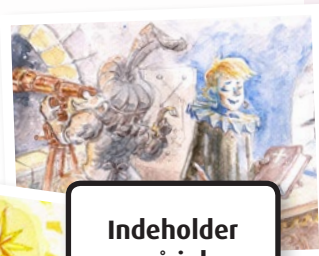
- Lærervejledning (kun digital)
- Klassesæt elevhæfter
- Kirkebesøg
- Kortfilm

Fag: Kristendomskundskab og natur/teknologi.

Periode: November-januar

Antal lektioner:

9 + 1
(kirkebesøg)

Indeholder
også jule-
lektioner

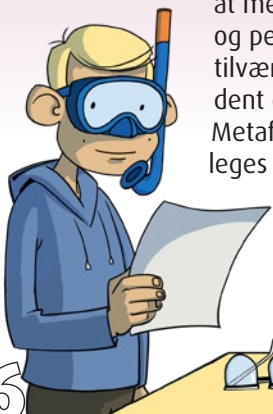
I begrænset oplag - kan også bruges til udskoling (7. - 8. klasse)

MAN KAN DA IKKE GÅ PÅ VANDET!?

OM AT LÆSE BIBELSKЕ TEKSTER MED FORSKELLIGE BRILLER

Verden tager sig forskelligt ud, alt efter hvilke briller man ser den igennem - og sådan forholder det sig også med tekster. Vi ser og læser altid verden fra det sted, vi selv står. Vi ser en del, mens noget andet forbliver skjult. I projektet her præsenteres dette med brillen som metafor for forskellige synsvinkler.

Eleverne arbejder med metaforen som en erkendelseskategori, der illustrerer, at menneskers blik og perspektiv på tilværelsen sjældent er helt ens. Metaforforståelsen leges ind med »brilfodbold« og andre øvelser.

De forskellige perspektiver introduceres i en nyproduceret tegnefilm, hvor en dreng læser fortællingen om *Vandringen på søen* med tre forskellige briller. Eleverne læser derefter to andre bibelske tekster med projektets briller og undersøger, om brillerne repræsenterer forskellige pointer i teksterne.

Gennem hele forløbet arbejder eleverne med en lille kasse, hvor kassens sider repræsenterer forskellige udlægninger af et begreb eller en tekst. Kassen indgår også i projektets kirkebesøg, hvor eleverne erfarer, at også i kirkerummet kan ord og begreber betyde andet og mere, end det man kan se med det blotte øje.

Projektet afrundes med en skriveworkshop designet af forfatter Mette Vedsø.

Via forskellige ord-skulpturer kommer projektets briller i spil og sættes i relation til metaforen VEJ.

MÅLGRUPPE: 5.- 6. KLASSE

Alle elever producerer tre skriftlige værker, som viser, at der også altid er flere mulige perspektiver på tilværelsen.

Materialet indeholder:

- Undervisningsoplæg med lærervejledning, baggrundsmateriale og konkrete undervisningsforslag.
- Spørgsmålskort til gruppearbejde med bibelske fortællinger.
- Små kasser til illustration af forskellige synsvinkler.
- Adgang til projektets hjemmeside.

Fag: Kristendomskundskab og dansk

Antal lektioner:

12.

Illustration:
Mette Vedsø, 2023

TRO & OVERTRO

MÅLGRUPPE: 5.- 6. KLASSE

Et par krydsede fingre, bank under bordet, »7-9-13«.

Det er nok, de færreste, der kan sige sig fri for en lille besværgelse i ny og næ. Til trods for århundreders naturvidenskabelige fremskridt tyr mennesker stadigvæk til overtroiske ritualer og handlinger, enten for at gardere sig mod ulykke eller i håb om, at lykken vil tilsmile én.

Undersøgelser, foretaget af analyseinstituttet YouGov i 2019, viser, at særligt blandt de unge trives overtroen. De unge står med flere muligheder end nogen generation før dem. Når verden er for overvældende, uoverskuelig og

måske endda skræmmende, kan ritualer og overtro skabe lidt struktur.

I dette undervisningsforløb tages der udgangspunkt i renæssancens verdensbillede i 1500-1600-tallet, hvor kristendommen og hele datidens forestillingsverden var bygget op om en grundlæggende dualisme. Dvs. at alt kunne henføres til enten djævelen eller Gud.

Projektet skal bevidstgøre eleverne om datidens forståelse af tro, overtro og videnskab. Hvordan var datidens stærke tro på overnaturlige kræfter foreneligt med den kristne tro? Og hvordan kan man forklare kirkens dobbelthed i renæssancen: På den ene side forbuddet mod trolddom og magiske ritualer, der blev anset for at være djævelens værk, og på den anden side folkets oplevelse af kirkens magiske kraft, der både kunne skade og beskytte?

Tro og overtro er et bredt emne med mulighed for at beskæftige sig med en

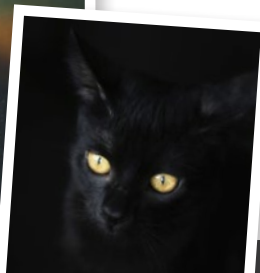
lang række problemstillinger. Derfor egner emnet sig til gruppearbejde med mulighed for at fordybe sig i delemler med hver sit fokus ud fra projektarbejdsformen, en metode som eleverne skal arbejde med gennem hele skoleforløbet som forberedelse til projektopgaven på 9. årgang.

Materialet indeholder:

- Lærervejledning med elevsider til udprint og links til anvendte kilder.
- Hjemmeside med film samt brætspil til udprint (hav selv terninger ved hånden).

Fag: Kristendomskundskab og historie.

Lektioner: 6

TRADITIONER MELLEMLIV & DØD

MÅLGRUPPE: 4.- 6. KLASSE

Døden og de døde kan være noget, man bliver skræmt af. Dog er det også noget, man har gjort grin med til Halloween. De døde kan mindes ved en højtidelig Allehelgens gudstjeneste, eller de døde kan vende tilbage og feste med os som ved De Dødes Dag i Mexico.

Dette undervisningsmateriale indeholder tekster om: Halloween, Allehelgen og De Dødes Dag i Mexico. Der findes elevopgaver til hver tekst samt en fælles klasseopgave til hver tradition.

I materialet arbejdes der med kompetenceområderne livsfilosofi og etik samt ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser.

Materialet indeholder:

- Lærervejledning med elevsider.
- Kirkebesøg.

Fag: Kristendomskundskab og dansk.

NYT:
kirkebesøgs-
forslag

PIXARFILM
De Dødes Dag i Mexico
er også temaet i
Pixarfilmen »Coco«.

Materialet er
velegnet til en
emnedag.

Materialet
findes også
digitalt.

DEN ETISKE KODE

I dette projekt skal eleverne arbejde med at koble etik og kodning - helt uden brug for computere.

På projektets hjemmeside findes korte videoer, der forklarer de fagbegreber, som eleverne skal arbejde med i projektet.

Eleverne skal først lære om, hvad en robot er, hvordan den fungerer ud fra kodning, hvorfor handler en robot, som den gør og kan en robot overhovedet handle etisk? Eleverne skal selv prøve at lave koder med fysiske materialer, som udsendes sammen med lærervejledning og elevark.

Kristendomsfagligt skal eleverne lære om etik, den gyldne regel og lignelsen om den barmhjertige samaritaner. Eleverne bliver introduceret til, hvad etik er. Gennem cases skal eleverne selv tage stilling til, hvad de ville gøre, hvis de så et menneske, der havde brug for hjælp. Teknologiforståelse flettes

sammen/kobles sammen med kristendomskundskab, når eleverne skal prøve at lave en kode, der beskriver den barmhjertige samaritaners handlinger.

Afslutningsvis skal eleverne programmere »den perfekte robot-gårdvagt«, så den kan hjælpe i en række situationer i frikvarteret.

Materialet indeholder:

- Lærervejledning
- Hjemmeside med elevhæfter (A3)
- Kodeblokke til udprint
- Videoer
- Besøg på Naturvidenskabernes Hus

Antal lektioner:

6 lektioner samt evt. dag på Naturvidenskabernes Hus

Fag: Kristendoms-
kundskab og
(teknologi-
forståelse)

**MÅLGRUPPE: 4.- 5. KLASSE
(EVT. 6. KLASSE)**

Projektet er et forsøg på at koble forsøgsfaget teknologiforståelse med kristendomskundskab. Det kræver ingen forudgående viden om teknologiforståelse at undervise i projektet.

ETIK OG ROBOTKODNING

Dag med etik og robotkodning på Naturvidenskabernes Hus i uge 20 og 21 i 2025. Mandag til torsdag i begge uger (ikke fredag). Dagen varer fra 9-13.30. *Se mere og tilmeld din klasse gennem vores hjemmeside: www.vibsko.dk - se under mellemtrin og Den etiske kode.* Ligger din skole udenfor Viborg Kommune, har vi et begrænset antal pladser, men du vil få at vide om din klasse kommer med, når du tilmelder dig.

JULEN BAG LÅGERNE

Hvor stammer juletræer fra? Hvem bagte den første pebernød? Er Jesus virkelig født juleaften? Julen forbindes med mange ting, traditioner og fortællinger, men hvad er egentlig baggrunden for dem?

Dette års digitale julekalender løfter sløret for svarene på nogle af disse spørgsmål - dag for dag, låge for låge.

Julekalenderen er digital og vises på fx et smartboard. Hver dag åbnes en ny låge, og et indhold vil præsentere sig på næsten magisk vis.

Kalenderen er tænkt til at kunne varetages af enhver lærer i ethvert fag som en kort opstart på skoledagene i december måned.

Materialet indeholder:

- Digital julekalender

Fag: Kristendomskundskab

Antal Lektioner:

En låge til hver skoledag i december måned til begyndelsen af en lektion.

Alle julematerialer
samt koder til
disse udsendes ca.
den 1. november
2024.

Materialet
fås kun
digitalt

FRA PESACH TIL PÅSKE

Mange mennesker fejrer påske, men ikke alle kender den oprindelige påske-fejring kaldet pesach. Pesach betyder overgang og markerede den tid, hvor figuren Moses fra det Gamle Testamente flygtede med det jødiske folk fra disses fangeskab i Egypten.

At Jesus fra Det Ny Testamente blev fanget og korsfæstet, mens han deltog i fejringen af den jødiske påske, gav ny mening til denne tid for de senere kristne folk og for den folkekirke, der findes i Danmark i dag.

Dette materiale giver et indblik ind i påskens historie fra Moses til Jesus med udblik til folkekirkenes fejringer af det samme. Her medtages også salmer skrevet til netop denne tid og til gudstjenestens nadver.

Materialet indeholder:

- Lærervejledning med elevsider

Fag: Kristendomskundskab og musik

Antal Lektioner:

ca. 4.

DEM VI ELSKER

PEOPLE WE LOVE

Kunstneren Kit Monkman lavede sammen med Viborg Kunsthall, en masse frivillige viborgensere samt UNESCO - kreative city en udstilling i krypten i Viborg Domkirke. Udstillingen var kaldet: People we love.

Dette undervisningsmateriale blev lavet til denne udstilling og dykker ned i samfundets, udvalgte religioners og elevernes eget syn på kærlighedens væsen.

Spørgsmål der tages op heri er:

- Hvor mange forskellige typer kærlighed findes der?
- Hvordan tolker udvalgte religioner (og filosofien) næstekærlighedstanken?
- Hvordan har institutionen ægteskabet udviklet sig over tid, og er den fremtidssikret?

- Og skal den sikres som religiøs ceremoni?

Her vil elevernes egne opfattelser komme på banen i elevspørgsmål og opgaver til de enkelte tekster.

Disse emner blev ikke taget op i selve udstillingen, men materialet er inspireret af den tidligere udstilling.

Materialet indeholder:

- Lærervejledning
- Elevtekster

Antal lektioner:

1-2

Fag: Kristendomskundskab (med links til brug i prøven)

MÅLGRUPPE: 8. - 10. KLASSE

INDTRYK • AFTRYK • UDTRYK

FORBINDELSER MELLEM MENNESKER OG NATUR

MÅLGRUPPE: 8. - 10. KLASSE

Hvilken betydning har ens natursyn for, hvordan man navigerer i naturen, og hvad sker der egentlig, hvis man tager ud i naturen og oplever den? Ikke for at måle, veje og beherske den, men for at sanse og mærke den. Det og meget mere skal eleverne undersøge i dette forløb, hvor løftede pegefingre og klimaskam ikke får plads.

Som det allerførste skal eleverne enkeltvis på en guidet lydvandring i naturen. Lydvandringen er indtalt af skuespiller ved Aarhus Teater, Emil Prenter. Målet med lydvandringen er, at eleverne skal finde »deres eget sted«, mens de oplever og mærker naturen med deres sanser.

Elevernes egne steder og sansninger på lydvandringen spiller herefter en central rolle i hele projektet - ikke mindst, fordi

forløbet tager sit afsæt i stedsbaseret læring.

Eleverne skal se nyproducerede fagfilm om natursyn med teolog og bioetiker, Mickey Gjerris. Filmene lægger op til tekstarbejde, der belyser sammenhængen mellem religiøse myter og forskellige natursyn. De skal desuden arbejde med nedslag fra bogen Mælkebøtteblod af Merete Pryds Helle, hvor de præsenteres for tanker om håb.

Projektet afrundes med et refleksionskortspil samt forslag til kreativ produkt.

Materialet indeholder:

- Lærervejledning: Forslag til prøveoplæg, classesæt af elevhæfter, hjemmeside (*koder se vedhæftede fil i den mail du fik ved tilmeldingen*).
- Lydvandring indtalt af skuespiller, Emil Prenter.

- Fagfilm med teolog og bioetiker, Mickey Gjerris, refleksions-kortspil (udskrives fra hjemmesiden)
- (Materialer til blåtryk, som man selv skal anskaffe, ellers er der et gratis alternativ beskrevet i materialet)
- (Bogen Mælkebøtteblod af Merete Pryds Helle, som man selv skaffer, hvis ikke skoletjenesten gør) - projektet kan godt gennemføres uden bogen. Info herom kommer på hjemmesiden.

Fag: Kristendomskundskab

Antal lektioner: 8

Materialet udsendes fra september 2024 og frem.

KOM FRIT FREM

- PERSPEKTIVER PÅ KVINDER OG KRISTENDOM

Hvilken rolle har kvinder spillet i kristendommens historie? Hvilken betydning har kristendommen haft for synet på kvinder i den vestlige kulturkreds? - Og hvad står der egentlig om det, i de bibelske tekster og kristne kilder?

De seneste år har der været et stigende fokus på kvinders rolle i alt fra politik, medier, kunst, historie til erhvervslivet.

Projektet KOM FRIT FREM - perspektiver på kvinder og kristendom går videre ad den sti og zoomer ind på kvinder og deres rolle, plads og betydning i kristendommen og dens historie.

I projektet arbejder eleverne undersøgende og historisk-kritisk med kilder, kontekst og kvindeskikkelser. Der arbejdes således både med et historisk overblik og med at belyse forskellige perioders blik på kvinder.

Indledningsvist introduceres eleverne til projektet gennem en citatplakat, som af-

spejler et udvalg af udsagn om kvinder fra Bibelen og andre kristne kilder. Derefter arbejdes der med den indflydelse, som kristendommen og kirken får på det kvindesynt, der bliver det dominerende i den vestlige kulturkreds. Eleverne præsenteres for dette gennem fire nedslag; Det Gamle Testamente, Urmenigheden, Det Nye Testamente og Den tidlige kirke. Her arbejder eleverne både med den kontekst Bibelen blev til i, og hvad der egentlig står i de bibelske tekster og kristne kilder om kvinder og deres rolle/betydning. Derudover skal eleverne forholde sig til tolkninger af kilderne - både historisk og i forhold til deres egen samtid.

Efterfølgende har eleverne mulighed for, at fordybe sig i én eller flere af otte udvalgte kvindeskikkelser fra Bibelen og kristendommens historie. Eleverne arbejder med et virkningshistorisk perspektiv og sætter indholdet i relation til

MÅLGRUPPE: 7. - 10. KLASSE

en nutidig kontekst gennem opgaver og refleksionsspørgsmål.

De første kvinder • De seje kvinder • Kvinderne hos Paulus • De anonyme kvinder • Jomfru Maria • Maria Magdalene • Helgeninder • Kvindelige præster. Projektet afsluttes ved at eleverne vender tilbage til citatplakaten og udarbejder et kulturprodukt ud fra deres tilegnede viden og refleksioner over projektet.

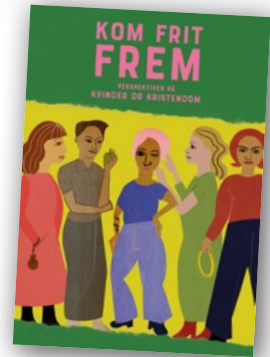
Materialet indeholder:

- Lærervejledning
- Elevhæfter (udskrives fra tilhørende hjemmeside)
- Citat-plakat
- Adgang til en 3D Tiki-Toki-tidslinje

Antal lektioner:

Min. 4

Fag: Kristendoms-kundskab

Tegner Sille Jensen

MÅLGRUPPE: 7. - 10. KLASSE

TROEN PÅ HAVET

Urreligionerne respekterede havet, dets lunefuldhed og guddommelige kraft. Senere folkeslag så dets muligheder i form af fiskeri og rejser til nye kontinenter. Kunstnere gennem tiden har set havets tusinde farver og har skildret det på lige så mange forskellige måder. Mange mennesker i Danmark har mistet livet eller været tæt på i forsøget på at beherske havet

- alt sammen en udfordring for deres kristne trosliv.

I dette materiale vil alle disse forskellige måder at se havet på komme til udtryk. Derudover vil der være en nutidig kobling til havet som et tema i FN's Verdensmål, fordi havet i dag er blevet fyldt med forurening, og dets dyreliv er truet.

Materialet indeholder:

- Elevhæfte med opgaver
- Mulighed for guidet event ved havet eller fjorden

Fag: Kristendomskundskab, samfundsfag og dansk

Antal lektioner: 5

GUIDET FORMIDDAG VED HAV OG FJORD

Ligesom de tre foregående år, tilbyder vi elever fra skoler i Lemvig Kommune et spændende event.

Tilmelding: www.vibsko.dk eller mail til vibsko@vibsko.dk senest 27. august 2024.

FRA FERRING TIL BOVBJERG

Oplev Jens Søndergaard Museet, Ferring Kirke, Bovbjerg Fyr og det brusende Vesterhav med lokale fagpersoner, der vil fortælle lokale historier om området, fiskernes trosliv og havet som kunstobjekt.

Mulige datoer man kan tilmelde sin klasse er **17. og 18. september 2024 fra kl. 9-13.**

MÅLGRUPPE: 7. - 10. KLASSE

LØB IGennem

DANMARKS KIRKEHISTORIE

Materialet findes også digitalt.

Danmarks kirkehistorie er lang og omfattende, men i dette projekt løbes kirkehistorien igennem med udvalgte nedslag og fordybningsområder. Starten går ved kristendommens ankomst til Danmark under Harald Blåtand. Der arbejdes med følgende historiske begivenheder og personer:

- Overgangen til kristendommen i Danmark
 - Harald Blåtand og de første danske kirker

- Den katolske kirke og kirkens liv i middelalderen
- Klostre, munke og nonner
- Reformationen
- Kirken og samfundet efter reformationen
- Pietismen
- Oplysningstiden
- Vækkelsesbevægelserne
- Kirken i dag

Materialet indeholder elevtekster om emnerne samt opgaver og aktiviteter, fx lav en tegneserie, analysér en salme, interview en præst. Til sidst foreslås et løb, som laves af læreren ved hjælp af app'en »Woop,« hvor posterne undervejs kan fungere som en repetition af de enkelte emner. I ma-

terialet foreslås nogle af de spørgsmål, som læreren kan sætte ind i app'en. Læreren kan selv lave flere spørgsmål, hvis det ønskes.

Materialet indeholder:

- Lærervejledning
- Opgavevejledning med elevsider
- Kortfilm
- Tidslinjeplakat
- Forslag til brug af app'en »Woop«
- Kirkebesøg

Fag: Kristendomskundskab og historie

Antal lektioner: 8 + 1 (kirkebesøg)

I AL EVIGHED

- OM LIVETS SKABELSE, OPHØR OG MEDMENNESKELIGHED

Hvad var der, før verden blev til? Hvad sker der, når vi dør? Og hvordan skal vi behandle hinanden, mens vi er her på jorden? Det kan være udfordrende, måske umuligt, at svare endegyldigt på livets store spørgsmål.

Det skal eleverne heller ikke i dette livsfilosofiske undervisningsforløb. De skal først og fremmest, igennem arbejdet med elevhæftet, blive klogere på forskellige livsopfattelser, der giver deres bud på spørgsmålene. Eleverne vil bl.a. blive præsenteret for begreberne skabelse, efterliv, næstekærlighed, pligtetik og konsekvensetik. Og så skal eleverne

vha. filosofisk samtale forsøge at danne sig overblik over egne meninger.

Materialet bygger på teaterforestillingen I Al Evighed af Carte Blanche. Det er dog også muligt at arbejde forløbet igennem, uden at have set forestillingen.

Materialet indeholder:

- Lærervejledning
- Elevhæfter
- Evt. kirkebesøg ved skoletjenesten - kontakt kirke- og skoletjenesten herfor.

MÅLGRUPPE:
7. - 10. KLASSE

Lærervejledningen findes primært digitalt - få fysiske udgaver tilbage.

Fotos: Christoffer Brekne.

Fag: Kristendomskundskab

Antal lektioner: 6

**VIBORG STIFTS
SKOLETJENESTE
FOR KRISTENDOMS-
KUNDSKAB**